

Örebro kommun
jens.andersson@orebro.se

2020-05-14
1 (25)
Dnr 2019:5934

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Odenskolan i Örebro kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Odenskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Med anledning av den rådande situationen med risker för smittspridning av Covid-19

Många huvudmän och skolor är i dagsläget starkt påverkade av de åtgärder som vidtas med anledning av Covid-19. Följden kan vara stor frånvaro av personal eller att resurser måste tas i anspråk för nya förhållanden. Skolinspektionen anpassar för närvarande på olika sätt sin tillsyn och granskning. Mer information finns på www.skolinspektionen.se. Skolinspektionen följer kontinuerligt situationen och hur den påverkar skolsystemet i olika delar av landet. Eftersom skolan fortfarande är aktiv och ska fortgå men under andra omständigheter menar Skolinspektionen dock att det är viktigt att meddela bedömningen efter den tidigare granskningen eftersom den redan ägt rum. Skolinspektionen har i detta beslut satt uppföljningstiden med hänsyn till rådande omständigheter. Uppföljningstiden kan komma att förlängas ytterligare om förutsättningarna förändras. Om ni som huvudman behöver längre uppföljningstid kontakta Skolinspektionen för prövning.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Odenskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i *låg utsträckning* skolans utveckling.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer en funktionell organisation som ger lärare förutsättningar att samverka kring utveckling av undervisningen.

Undervisning

Undervisningen främjar i *flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att lärarna utvecklar och använder metoder för att planera och utvärdera undervisningen med eleverna.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i *flera delar* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att lärarna har en samsyn vad det gäller att skapa och upprätthålla studiero.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i *låg utsträckning*.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar fungerande forum för att främja likvärdig bedömning på skolan.
- Att rektorn följer upp lärarnas arbete med betyg och bedömningar och undersöka om det finns omotiverade avvikelser.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **7 januari 2021** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen kan bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, [Box 23069](#). Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2019:5934) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr *i låg utsträckning* skolans utveckling.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn i viss utsträckning leder ett strukturerat och systematiskt arbete med att följa upp hur väl verksamheten fungerar. Samtidigt visar utredningen att analys av de insamlade resultaten endast sker i begränsad utsträckning. Utredningen visar även att rektorn i viss utsträckning leder och organiserar lärarnas lärande för att utveckla undervisningens kvalitet. Vidare visar utredningen att rektorn i begränsad utsträckning leder och styr i frågor som rör skolans jämställdhetsarbete.

Rektorn följer i viss utsträckning upp skolans resultat men analys av skolans kunskapsresultat och värdegrundsarbete sker endast i begränsad utsträckning

Granskningen visar att rektorn endast i viss utsträckning bedriver ett strukturerat och systematiskt arbete med att följa upp hur väl verksamheten fungerar. Det framgår att de kunskapsresultat som rapporteras in följs upp löpande, men också att skolan i sin

uppföljning har ett ensidigt fokus på att elever ska nå de kunskapskrav som minst ska uppnås. Rektorn berättar i intervju att de elevresultat som diskuteras vid de olika uppföljningarna fokuserar på om eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och att elevernas möjlighet att nå längre inte behandlas. Rektorn uppger att elevresultaten i form av lärarnas omdömen om elevernas kunskaper följs upp under terminen i samband med en så kallad mitterminskonferens och i slutet av läsåret, men även löpande i samband med arbetsplatsträffar. Rektorn uppger dessutom att han har möjlighet att följa elevresultat från nationella bedömningsstöd, nationella prov och skolans egna bedömningsmaterial. Lärarna uttrycker dock en frånvaro av uppföljning från rektorns sida avseende verksamheten i stort och även avseende de omdömen och studieresultat som lärarna anger i digitala system samt behandlar i arbetslagen. I intervjuer framkommer det både att flera lärare inte fyller i uppgifterna i skolans digitala system överhuvudtaget och att andra lärare inte uppfattat att de kan, och ska, fylla i om eleverna når mer än godtagbara kunskaper. Rektorn uppger vidare att han följer upp undervisningen genom medarbetarsamtal med lärare och genom att följa upp signaler från elever, vårdnadshavare, personal och i viss mån genom lektionsbesök där han tittar på den sociala interaktionen mellan lärare och elever och olika aspekter av studieron. Lärarnas förutsättningar följs, enligt rektor, upp i samband med utvärdering av läsåret och lärarnas behov av kompetensutveckling följs upp i samband med medarbetarsamtal. Kartläggning av tryggheten och studieron sker varje termin genom en trygghetsenkät samt genom en kommungemensam enkät. Utöver det följs skolmiljön upp genom att eleverna markerar otrygga platser på karta. Värdegrundsfrågor finns med i elevenkäter och frågorna skulle enligt rektorn gå att följa upp. Rektorn berättar bland annat att skolan genom elevenkäterna har samlat in uppgifter om t.ex. elevernas syn på rasism, jämställdhet och demokrati.

Granskningen visar att analysen av de insamlade resultaten är begränsad till att endast gälla vissa delar av verksamheten. De kunskapsresultat som analyseras är vilka elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås och vilka stödinsatser som kan behövas för att det inte ska ske. Däremot analyseras inte kunskapsresultaten och undervisningen utifrån elevers möjlighet att nå längre i sin kunskapsutveckling eller utifrån vilka delar av undervisningen som visar på goda resultat och därmed kan visa på gynnsamma strategier. Rektorn berättar att han diskuterat resultatet av de nationella proven med de lärare som genomfört nationella prov med sina elever och att de då också diskuterat vad som fungerat och inte fungerat i undervisningen. I den skriftliga kommunikationen inför granskningen hänvisar rektorn till att skolans kvalitetsrapport innehåller centrala slutsatser avseende värdegrundsfrågor, men kapitlet som hänvisas till begränsas till elevernas upplevelse av trygghet och skolans arbete och strategier kring trygghet.

Avsaknaden av en analys som bygger på en bred uppföljning riskerar att medföra att rektors beslut om, och genomförande av, utvecklingsåtgärder baseras på en missvisande bild av skolans behov. Skolans ensidiga fokus på att elever ska nå godkända resultat visar sig till exempel genom att de insatser som sätts in endast riktar sig mot de elever som riskerar att inte nå de lägsta kunskapskraven. Rektorn uppger att han använder resultaten för att med hjälp av elevhälsan "stärka upp" där det behövs. Rektorn uppger dock att han inte använt analysunderlaget från de nationella proven för att utveckla undervisningen generellt i aktuella ämnen. Vid intervju med lärare från högstadiet berättar lärare att de genomförde ett värdegrundsarbete om rasism år 2013. Lärarna berättar vidare att de insatser som genomförs nu kring värdegrund främst handlar om brandkårsuttryckningar och undervisningsinslag på lärarnas egna initiativ. De berättar också om att skolan är duktig på att sätta upp regler och konsekvenstrappor men att skolan inte följer upp eller håller i så att insatserna leder till ett förbättrat beteende.

Rektorn ger begränsad ledning och styrning kring frågor som rör skolans jämställdhetsarbete

Granskningen visar att rektorn inte bedriver ett systematiskt jämställdhetsarbete i syfte att säkerställa att både flickor och pojkar har likvärdiga förutsättningar att nå så långt som möjligt i sin utveckling. Av granskningen framgår att det sker enstaka punktinsatser med koppling till jämställdhet. Det framgår också att elevernas resultat redovisas uppdelat på kön men att skolan inte följer upp hur till exempel undervisningens utformande påverkar flickor och pojkars möjlighet att tillgodogöra sig utbildningen. Rektorn uppger i intervju att jämställdhetsarbetet inte är den mest levande frågan på skolan. Rektorn säger dock att de har pratat om jämställdhet någon gång i samband med arbetslagsträffar när de tittat på skillnader i resultat för pojkar och flickor. Vidare skriver rektorn i en kommentar till Skolinspektionens protokoll att jämställdhet i undervisningen är ett perspektiv som ingår i skolans utvecklingsarbete vad det gäller samsyn och likvärdighet i planering och bedömning. Av intervjuerna med lärare framgår att de inte anser att skolan har något gemensamt arbete kring jämställdhet.

Rektor leder och organiserar endast i begränsad utsträckning lärarnas lärande för att utveckla undervisningens kvalitet

Granskningen visar att rektorn i begränsad utsträckning leder och organiserar det pedagogiska arbetet och ger lärarna förutsättningar till kollegialt samarbete. Av utredningen framkommer att rektorn, biträdande rektor och förstelärarna, tillika utvecklingsledare, träffas regelbundet för att diskutera pedagogiska frågor.

Förstelärarna arbetar sedan med dessa frågor i arbetslagen, läsåret 2019/20 arbetar förstelärarna med skolans utvecklingsområde; planering och bedömning för att öka samsyn och likvärdighet kring undervisningsfrågor. Granskningen visar dock att trots de väl utbyggda rutinerna för organisation av det pedagogiska arbetet så upplever lärarna styrningen som otydlig. Av skolinspektionens personalenkät framgår att lärarna upplever den pedagogiska styrningen som svag jämfört med lärare från övriga deltagande skolor.¹ En av de intervjuade lärargrupperna berättar hur bristen på styrning och tydlighet tar tid från kollegialt arbete och leder till brandkärsuttryckningar exempelvis när det gäller värdegrundsfrågor. Granskningen visar även tydligt att flera rutiner som beslutats inte efterlevs. När Skolinspektionen exempelvis frågar lärarna om uppföljningssystemen för elevernas kunskaper så blir det tydligt att vissa lärare inte har dokumenterat elevers omdömen. Det framgår också att lärare inte är medvetna om att samtliga årskurser kan och ska använda färger för att markera elevers kunskapsutveckling utöver de målen som minst ska uppnås. Av Skolinspektionens enkät framgår att resultaten för den pedagogiska personalens svar på påståenden kring kollegial samverkan är betydligt lägre än övriga deltagande skolor.² Vid lärarintervjuerna visar Skolinspektionens utredare utfallet enligt Skolinspektionens personalenkät för området *samverkan*.³ Utifrån det visade underlaget bekräftar lärarna, med något enstaka undantag, att de anser att siffrorna från enkäten är rättvisande. Flera lärare på låg- och mellanstadiet berättar att de diskuterar vissa frågor kring utveckling av undervisning med sin närmaste kollega. Lärarna säger även att de oftast vänder sig till vänner som är lärare på andra skolor eller använder sig av lärarforum på nätet för att diskutera utveckling av

¹ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, <https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/>. Skolenkäten besvarades av pedagogisk personal. Det samlade indexet för Odenskolan avseende *pedagogiskt ledarskap* var 5,5 av 10 (jämfört med snittet av indexvärdet för samtliga skolor som deltog i enkätomgången som var 7,6). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet. Resultatet är ett medelvärde av svaren på tre påståenden: *Rektor har god kunskap om det dagliga arbetet i skolan, Rektor arbetar för att främja elevernas kunskapsutveckling, Rektor tar ansvar för det pedagogiska arbetet på skolan.*

² Skolinspektionens skolenkät våren 2019, <https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/>. Skolenkäten besvarades av pedagogisk personal. Av enkäten framkommer att det samlade indexet för Odenskolan avseende *Samverkan av undervisningen* var 3,9 av 10 (jämfört med snittet av indexvärdet för samtliga skolor som deltog i enkätomgången som var 6,5). Ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet. Resultatet är ett medelvärde av svaren på tre påståenden: *På den här skolan har vi ämnesöverskridande arbeten (t.ex. temaarbeten), Konferenserna i skolan är till nytta för undervisningen, Jag samverkar med mina kollegor när jag planerar undervisningen.*

³ Ibid., fotnot 2.

undervisningen. Lärarna på högstadiet berättar att de, även i de fall de har en ämneskollega, sällan hinner med att samverka med varandra. Rektorn redogör skriftligt inför granskningen för den schemalagda tiden för utvecklingsarbete, där den tid som är avsatt för kollegial samverkan endast är den ovannämnda tiden då förstelärarna och lärarna arbetar med planering och bedömning. Genom intervjuer med såväl lärare som rektorn framgår att det saknas rutiner på skolan för introduktion av obehöriga och nyanställda lärare avseende rutiner och arbetssätt. Även frågan om en nyanställd lärare får en mentor och hur introduktionen ser ut är, enligt intervjuer, avhängig vilka kollegor och vilket arbetslag läraren hamnar i.

Eftersom rektorn endast i vissa fall har gjort det tydligt för lärarna hur de kan samverka för att utveckla undervisningen samt att det är otydligt för lärarna vilka roller och mandat de har, bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver utveckla skolans organisation inom dessa delar. Detta beskrivs närmare under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer en funktionell organisation som ger lärare förutsättningar att samverka kring utveckling av undervisningen.

Av Skolinspektionens granskning framgår att rektorn i högre utsträckning behöver arbeta med att tydliggöra roller, mandat och ansvar på skolan, detta för att ge lärarna bättre förutsättningar att samverka kring utvecklingen av undervisningen.

Av skollagen⁴ framgår att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av rektorn samt att rektorn särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas. Av läroplanen framkommer att rektorn, inom givna ramar, har ett särskilt ansvar för att undervisningen i olika ämnesområden bör samordnas så att eleverna får möjlighet att uppfatta större kunskapsområden som en helhet. Det framgår även att personalen ska få den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra

⁴ 2 kap. 9§ skollagen (2010:800).

sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och lära av varandra för att utveckla utbildning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn på Odenskolan i högre utsträckning ger lärarna förutsättningar att samverka i syfte att utveckla undervisningen. Även om rektorn har skapat vissa förutsättningar för lärare att samarbeta i syfte att öka undervisningens kvalitet så behöver rektorn ytterligare tydliggöra organisationens struktur samt ge förutsättningar för lärare att samverka i högre utsträckning. Detta kan exempelvis ske genom att rektorn organiserar möten med en tydlig agenda och med fokus på att utveckla undervisningen, tilldelar mandat till personal som ansvarar för att leda dessa forum och följer upp och utvärderar hur detta ger avtryck i undervisningen.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185)

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar *i flera delar* elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen till bedömningen är att undervisningen till viss del är varierad både vad det gäller arbetsuppgifter och arbetsformer och till viss del innehåller ett aktivt lärarstöd. Vidare genomförs undervisningen så att den till viss del stimulerar och utmanar eleverna utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar, samt att eleverna till viss del ges möjlighet att vara delaktiga i sitt eget lärande.

Undervisningen är till viss del varierad avseende både arbetsuppgifter och arbetsformer samt innehåller till viss del ett aktivt lärarstöd

Granskningen visar att lärare varierar uppgifter och arbetsformer i undervisningen. Samtidigt finns lektioner där variationen inte är lika stor och där uppgifter och arbetsformer inte är anpassade till lektionens längd och innehåll i samma utsträckning. Rektorn uppger att lärarna varierar undervisningen även om utsträckningen av variation skiljer sig åt mellan enskilda lärare. Skolinspektionens observationer visar att de flesta lärare varierar sin undervisning både i fråga om uppgifter och arbetsformer. Observationerna visar på flera lektioner där elever får arbeta både enskilt, i par och i

grupp och med varierade uppgifter exempelvis genomgång av lärare, uppspelning av media och eget arbete med olika uppgifter. Granskningen visar även på hur lärare genom aktivt lärarstöd fångar upp elever som behöver uppmärksammas och därmed skapar en stimulerande arbetsmiljö. Observationerna visar att många lärare uppmärksammar när eleverna behöver stöd för att följa undervisningen och att lärarna har förberett en variation av uppgifter för att eleverna ska bibehålla fokus. Dock visar granskningen på brister i det aktiva lärarstödet på så sätt att det skiljer sig åt mellan lärare om de fångar upp signaler på att elevernas uppmärksamhet riktas mot annat än undervisningen eller om lärarna fångar upp signaler om att eleverna inte förstår arbetsuppgifter. Rektorn uppger att skolan har arbetat med att göra undervisningen mer intressant för eleverna.

Granskningen visar att undervisningen till viss del är strukturerad. Det framgår av granskningen att skolan arbetat fram en gemensam struktur för lektionernas genomförande och att modellen implementerats under 2018. Lärare säger att de arbetar med strukturen men att genomförandet kan se olika ut beroende på ämne och klass. Strukturen innehåller ett antal punkter för genomförande av lektionerna såsom inledning, genomförande och avslut. Granskningen visar dock att även om lärarna börjar lektionen med en inledning varierar det avseende hur den inledningen ger eleverna en förståelse för syftet med dagens undervisning. Granskningen visar också att en uppföljande avslutning av lektionerna oftast saknas. Av Skolinspektionens lektionsobservationer framgår att det varierar hur den gemensamma strukturen används. Vid observationerna ser Skolinspektionen inledningar på lektionerna men dessa har i de flesta fall en prägel av att tydliggöra dagens uppgift snarare än att sätta uppgiften i relation till ett sammanhang som förklarar vad kunskapen kan öppna för dörrar. Eleverna berättar att det finns lärare i vissa ämnen som förklarar varför de ska lära sig något men att de flesta lärarna inte gör det. Skolinspektionens observationer visar dessutom att endast vid ett tillfälle ger en lärare ett sammanfattande avslut av lektionen där eleverna ges möjlighet att reflektera över vad de lärt sig under lektionen. I övriga fall föreföll det som att lektionssluten kom abrupt utan tid för reflektion eller framåtsyftande planering.

Undervisningen stimulerar och utmanar till viss del eleverna utifrån varje enskild individs behov och förutsättningar

Granskningen visar att lärarna till viss del arbetar med att stärka elevernas självförtroende och motivation att lära och att de i viss utsträckning möter eleverna utifrån de enskilda elevernas behov och förutsättningar. Lärare berättar att de försöker möta eleverna utifrån individuella förutsättningar men säger samtidigt att de planerar undervisningen för den stora massan. Lärare berättar att de försöker möta de

elever som ligger långt fram genom att ha förbereda extrauppgifter och att de sedan lägger mycket lektionstid på de elever som behöver mer stöd. Skolinspektionens observationer visar att lärarna i varierande utsträckning har höga förväntningar på eleverna. Lärarna i årskurs ett till tre ger exempelvis eleverna utmanande uppgifter att lösa vilka ökar deras möjlighet att känna självförtroende och bli motiverade att lösa fler uppgifter. Det är också tydligt hur flera av dessa lärare uppmuntrar och stärker eleverna genom positiv återkoppling. När det gäller de observerade lektionerna för eleverna i årskurs fyra till sex så finns även där vissa inslag av uppmuntrande återkoppling, så som till exempel att läraren uppmuntrar eleven att tro på sina egna förslag då eleven ställer en fråga till läraren. Eleverna i årskurs sju till nio uttrycker dock att lärarna inte gör undervisningen intressant och att det inte är roligt att lära sig i skolan, men nämner efter lite eftertanke tre ämnen som är roliga. Eleverna i lågstadiet ger flera exempel på vad lärarna gör för att undervisningen ska bli spännande och intressant. Eleverna på mellanstadiet ger något exempel på lärare som uppmuntrar dem genom att använda humor och att levandegöra undervisningen på ett teatralt sätt och på så sätt gör undervisningen stimulerande. Resultatet på Skolinspektionens elevenkät visar att eleverna i både årskurs fem och nio anser att undervisningen är mindre stimulerande än rikssnittet⁵.

Granskningen visar att undervisningen till viss del är anpassad till den aktuella elevgruppens behov och förutsättningar. Lärare uppger att de anpassar uppgifter för de elever som behöver ytterligare utmaningar genom att ta fram extrauppgifter och att de fokuserar på de eleverna som behöver stöttning. Elevernas bild går isär och elever från låg- och mellanstadiet uppger att de har möjlighet att, i de flesta ämnena, arbeta med olika uppgifter och av olika svårighetsgrad men eleverna nämner också ämnen där det inte går. Eleverna uppger även att om de snabbt blir klara med en arbetsuppgift så kan de få en ny uppgift i samma ämne eller i ett annat ämne. Eleverna berättar också att det skiljer mellan ämnen om extrauppgifter är mer repetition av det

⁵ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, <https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/>. Skolenkäten besvarades av elever i årskurs 5 och 9. Indexvärdet går från 1-10 och ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om området. Det samlade indexet för eleverna i årskurs 5 Odenskolan avseende om *undervisningen är stimulerande* var 6,0 (jämfört med snittet av indexvärdet för samtliga skolor som deltog i enkätomgången som var 6,4). Det samlade indexet för eleverna i årskurs 9 avseende om *undervisningen är stimulerande* var 5,5 av 10 (att jämföra med 7,6 för samtliga elever i årskurs 9 grundskolan som svarade på enkäten).

de arbetar med eller om de är mer utvecklande. De äldre eleverna berättar att de anser att lärarna inte anpassar sin undervisning efter elevernas behov, eftersom ”de har en planering att hinna med”. Eleverna på högstadiet beskriver hur elever som inte hänger med blir tvungna att hoppa över olika delar av undervisningen för att istället börja med nästa område. Av Skolinspektionens enkät, för årskurs 5 våren 2019, framkommer att elevernas upplevelse gällande områdena anpassning efter elevens behov och utmaningar är jämförbara med övriga riket. Även eleverna i årskurs nio följer rikets index avseende möjligheten att få utmaningar, däremot svarar de lägre än elever i övriga riket avseende anpassningen av undervisningen utifrån sina behov⁶.

Undervisningen genomförs till viss del så att eleverna ges möjlighet att vara delaktiga i sitt eget lärande

Granskning visar att lärarna i viss utsträckning arbetar med att utveckla elevernas förmåga att ta ansvar för sitt eget lärande. Flera av Skolinspektionens lektionsobservationer visar att lärare till exempel arbetar med att ställa intresseväckande frågor samt låter elever använda olika metoder för att resonera och diskutera i klassrummet. Det blir också tydligt vid observationer hur lärare resonerar med eleverna om olika strategier för att komma fram till svar på uppgifter. Andra observationer visar på lärare som inte bjuder in eleverna i utformningen av undervisningen. Av intervjuerna framgår att det finns lärare som anser att de inte har möjlighet att låta eleverna reflektera kring sitt lärande, eller att det på grund av gruppstorleken inte finns möjlighet att ge eleverna återkoppling som ger en nyanserad bild av deras resultat.

Granskning visar att lärarna till viss del ger eleverna inflytande över undervisningens innehåll och form. Granskningen visar att det finns vissa forum, såsom elevråd, där eleverna har möjlighet att påverka verksamheten. Dock är det begränsat hur de ges ett reellt inflytande över hur undervisningen planeras och utformas. Eleverna berättar att de har elevråd, men att det inte innefattar elevinflytande gällande undervisningen. Lärarna berättar att de saknar ett gemensamt system eller uttalade direktiv kring hur

⁶ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, <https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/>. Skolenkäten besvarades av elever i årskurs 5 och 9. Indexvärdet går från 1-10 och ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om områdena. Av enkäten framkommer, för elever i årskurs 5 svarar med indexvärdet 8,0 för att undervisningen anpassas efter elevens behov jämfört med 7,9 i riket. Och med indexvärdet 7,7 för området utmaningar jämfört med 7,9 i riket. Av enkäten framkommer, för elever i årskurs 9, att indexvärdet är 5,8 för anpassning efter elevens behov 5,8 jämfört med 6,9 i riket, och 6,6 för utmaningar jämfört med 6,9 i riket.

eller att de ska utvärdera undervisningen. Flera lärare berättar dock att de låter eleverna utvärdera undervisningen, även om det sker olika ofta och i olika former beroende på lärare. Elever berättar att vissa lärare utvärderar undervisningen efter olika moment. Elever berättar om en lärare som använder test eller quiz för att se om eleverna förstått. De äldre eleverna berättar dock att de sällan blir tillfrågade vad de tyckte om ett område och att de endast vid ett fåtal tillfällen har fått vara med och välja hur de ska arbeta med ett område. Rektorn berättar att de inte har något gemensamt system eller krav på att utvärdera undervisningen och att elevernas möjlighet att påverka undervisningen främst rör val av arbetssätt. Av resultatet på Skolinspektionens elevenkäter framkommer att eleverna är mindre nöjda än rikssnittet av tillfrågade elever avseende det egna inflytande över undervisningen och skolmiljön⁷.

Även om det i utredningen framkommer exempel på att lärarna använder metoder för att planera och utvärdera undervisningen tillsammans med eleverna så bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver ta ansvar för att lärarna utvecklar den aspekten av undervisningen. Detta beskrivs nedan under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att lärarna utvecklar och använder metoder för att planera och utvärdera undervisningen med eleverna.

Granskningen visar att det varierar om och på vilket sätt elever medverkar i planering och utvärdering av undervisningens arbetssätt, arbetsformer och innehåll

⁷ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, <https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/>. Skolenkäten besvarades av elever i årskurs 5 och 9. Indexvärdet går från 1-10 och ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet. Eleverna i årskurs 5 svarar på påståendet: *På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter* med indexvärdet 5,9 (att jämföra med riket 6,4). Eleverna i årskurs nio svarar på påståendena: *Vi elever har inflytande över undervisningens innehåll* med indexvärdet 4,4 (att jämföra med riket 4,5). *På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter* med indexvärdet 3,5 (att jämföra med 4,9 i riket). *I min skola är vi elever med och påverkar vår skolmiljö* med indexvärdet 4,3 (att jämföra med 5,6 i riket).

Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet framgår att läraren ska svara för att alla elever får ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll samt se till att detta inflytande ökar med stigande ålder och mognad. Vidare anges att läraren tillsammans med eleverna ska planera och utvärdera undervisningen.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att utveckla arbetet med att ge eleverna ett reellt inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. Detta kan ske genom att eleverna stimuleras till att ta aktiv del i planering och utvärdering av lektionerna i alla ämnen. Lärarna kan t.ex. i planeringen av olika arbetsmoment resonera med eleverna kring vad det centrala innehållet i detalj ska fokusera på, vilka arbetsformer som bäst lämpar sig för att utveckla dessa kunskaper och hur eleverna ska ges möjlighet att visa sina kunskaper.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgr 11, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar *i flera delar* så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

De sammanfattande motiveringen till bedömningen är att skolan till viss del arbetar samlat med att skapa studiero och att skolan i viss utsträckning bedriver ett aktivt arbete för att skapa trygghet.

Skolans samlade arbete med att skapa studiero kan stärkas

Skolinspektionens granskning visar att skolans lärare till viss del arbetar samlat för att skapa och bibehålla studiero på lektionerna. Av granskningen framkommer att skolan arbetar med såväl främjande som åtgärdande insatser, till exempel med den gemensamma lektionsstrukturen, att studieron behandlas inom ramen för trygghetsplanen och att åtgärdstrappor används för att komma till rätta med studieron. Rektorn berättar, i intervju med Skolinspektionen, att skolan arbetar mycket med studieron och att de utöver lektionsstrukturen har sett över elevernas placeringar i klassrummen. Rektorn säger också, att det behövs mer arbete med lektionsstrukturen och att det skiljer sig åt mellan lärare och arbetslag hur de arbetar. Då Skolinspektionen frågar rektorn om lärarna följer de gemensamma

ordningsreglerna så framgår det att olika lärare är olika noga med att se till att eleverna följer reglerna. Rektorn berättar också att skolans egen enkätundersökning visar på låga resultat för studieron; 79 procent av eleverna i årskurs tre och endast 50 procent av eleverna i årskurs fem och åtta tycker att de har studiero. Elever berättar att studieron skiljer sig mellan olika lärare beroende på hur lärarna arbetar, eleverna berättar också att de ofta blir störda av andra elever under lektioner. En lärare berättar att hen trots att hen arbetat i många år tycker att det är svårt att skapa studiero i vissa klasser och att hen gärna skulle vilja ha stöttning med tips och idéer. Elever i årskurs tre och fyra berättar att de önskar bättre studiero och en elev berättar att även om de pratat om studiero så har eleverna inte fått vara med och bestämma.

Eftersom skolan till viss del saknar ett samlat arbete med att skapa en studiemiljö som präglas av studiero bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver se till att det på skolan utvecklas ett sådant arbete. Detta beskrivs nedan under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde"

Skolans arbete med att skapa trygghet

Granskningen visar att skolan i viss utsträckning bedriver ett medvetet och strukturerat arbete med att skapa trygga lärmiljöer. Vidare visar granskningen att eleverna är trygga i lägre årskurser men att tryggheten är sämre på högstadiet. Skolan bedriver ett främjande och till viss del ett förebyggande arbete utifrån ett gemensamt förhållningssätt. Skolans insatser för att skapa en trygg miljö bygger på en kartläggning av tryggheten dels via elevenkäter och dels genom att eleverna får markera otrygga platser på en karta. Resultaten från kartläggningen analyseras av respektive arbetslag. Skolan har ett trygghetsteam med representanter från skolledning, elevhälsa och lärare från de olika arbetslagen som rapporterar löpande till elevhälsan om utmaningar hos enskilda elever eller grupper av elever. Rektorn berättar att skolans enkätresultat har visat att eleverna känner sig trygga. Rektor beskriver även skriftligt inför granskningen att personalen uppmärksammat områden som inte belysts av enkätsvaren, såsom ökande antal konflikter på rasterna för årskurs fyra till sex och hur händelser på sociala medier från fritiden påverkar skoldagen. Resultaten från Skolinspektionens skolenkät visar att eleverna i årskurs fem upplever sig tryggare än snittet för övriga deltagande elever. Enkäten visar också att eleverna i årskurs nio upplever sig mer otrygga än eleverna i årskurs fem och att de ger skolan lägre resultat

än snittet för deltagande elever avseende arbetet för att motverka kränkningar.⁸ Det framgår också av utredningen att skolan genomför förebyggande insatser utifrån enkätresultaten. Elevhälsan berättar om utökat antal rastvärdar både på skolgård och i korridorer för att komma till rätta med identifierade oroliga platser. Rektorn berättar att rastvärdarna har västar på lågstadiet, att mellanstadiet har ett bemannat aktivitetsrum och att högstadiet har ett café. Av intervju med lärare för årskurs sju till nio framgår att de ser ett behov av ett förebyggande arbete mot kränkningar istället för det åtgärdande arbete som nu finns på skolan. De lyfter också att eleverna i årskurs sju hade varit hjälpta av ett förebyggande arbete. Även rektorn berättar att han tror att trygghetsproblemen i årskurs sju kunde undvikits genom ett mer förebyggande arbete.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn säkerställer att lärarna har en samsyn vad det gäller att skapa och upprätthålla studiero.

Granskningen visar att rektorn behöver utveckla arbetet med ett gemensamt förhållningssätt för hur lärarna ska skapa studiero och säkerställa att lärarna får det stöd de behöver för att omsätta detta förhållningssätt till praktiskt arbete med eleverna.

Av skollagen⁹ framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. Av läroplanen, framgår att alla som arbetar i skolan ska samverka för att göra skolan till en god miljö för

⁸ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, <https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/>. Skolenkäten besvarades av elever i årskurs 5 och 9. Indexvärdet går från 1-10 och ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om området. Av enkäten framkommer att medelvärde för index på enkätens tre frågor om *trygghet* för årskurs fem var 9,0 (att jämföra m med rikssnittet på 8,3). Av enkäten framgår också att eleverna i årskurs nio avviker från rikssnittet avseende påståendet *Jag känner mig trygg i skolan* med index 6,6 (att jämföra med rikssnittet på 7,6). Avseende skolans arbete mot kränkande behandling svarar eleverna i årskurs 9 på påståendena: *Min skola arbetar aktivt med att förhindra kränkande behandling* med indexvärdet 5,0 (att jämföra med rikets 6,1). *De vuxna på skolan reagerar om de får reda på att en elev blivit kränkt* med indexvärdet 5,2 (att jämföra med rikets 6,3). *Jag vet vem på skolan jag kan prata med om någon har varit elak mot en elev* med indexvärdet 6,1 (att jämföra med riket 7,1).

⁹ 5 kap. 3§ skollagen (2010:800).

utveckling och lärande. Vidare framgår att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön.

Av Skolinspektionens rapport om studiero¹⁰, framgår att det ingår i rektorns ansvar att säkerställa att skolans processer, överenskommelser och rutiner är tydliga för lärarna och att det finns väl fungerande forum för lärarna att diskutera och komma överens om viktiga gemensamma strategier och förhållningssätt. För rektorn är lärarnas upplevelse av hur detta fungerar en viktig utgångspunkt för reflektion och omprövning. Det handlar ytterst om att fånga och förstå den skolkultur som råder.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att se till att det finns ett samlat arbete på skolan för att skapa studiero. En viktig förutsättning för ett fungerande arbete är att lärarna får möjlighet att diskutera och komma överens om gemensamma strategier och förhållningssätt, exempelvis hur ordningsstörningar ska hanteras om de uppstår. Vidare bör rektorn tydliggöra mandat och ansvar för personalen i syfte att öka likvärdigheten på skolan. För att ytterligare höja kvalitén på arbetet bör rektorn involvera eleverna i arbetet för att skapa studiero. Exempelvis kan eleverna få komma med synpunkter på det förebyggande arbetet som skolan ska bedriva och vilka förhållningsregler som bör gälla i klassrummet

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr 11, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i låg utsträckning.

De sammanfattande motiveringen till bedömningen är att rektorn i begränsad utsträckning följer upp och analyserar avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning i syfte att upptäcka om det sker en likvärdig bedömning och att rektorn

¹⁰ Skolinspektionen (2016), Skolans arbete för att säkerställa studiero – det räcker inte att det är lugnt, eleverna måste lära sig något också, s. 18.

ger lärarna begränsade förutsättningar att kunna samverka gällande kvalitetssäkring av bedömning och betyg.

Lärarna ges endast i begränsad omfattning förutsättningar för att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygsättning

Granskningen visar att lärarna inte ges tillfredsställande förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygsättning i syfte att verka för likvärdighet. Utredningen visar att förutsättningarna för samverkan varierar mellan olika årskurser och ämnen. Trots det kollegiala lärandet som inletts, avseende planering och bedömning för mellan- och högstadiet, så berättar lärarna att de är ensamma i sina bedömningar och att de t.ex. inte haft några diskussioner om värdeorden i kunskapskraven. Skolinspektionens enkät visar också på låga värden avseende hur Odenskolans lärare upplever att de har möjlighet att kvalitetssäkra sina bedömningar¹¹. Däremot framgår att lärarna i årskurserna ett till tre visserligen avvaktat med starten av utvecklingsarbetet kring bedömning men att de inom arbetslaget gemensamt bedömt eleverna. Lärarna på mellan- och högstadiet berättar att de är ensamma i sina bedömningar dels för att de saknar ämneskollegor, dels för att de sedan flera år tillbaka saknar ett ämnesövergripande samarbete. Lärarna berättar också att de saknar bedömningsarbete med andra skolor. Rektorn berättar att det inte finns några uttalade krav på sambedömning på skolan eller på att lärarna ska arbeta med exempelvis oidentifierade prov.

De lärare som har nationella prov berättar att de genom proven får bekräftelse kring nivåerna i sina egna bedömningar. Rektorn berättar att diskussioner förts med undervisande lärare kring resultatet av de nationella proven, men att övriga lärare inte varit inblandade. Rektorn berättar att de förutom de nationella proven har vissa insatser för att främja likvärdighet i bedömningarna. På lågstadiet har de ett läromedelsprogram som visar vad elever behöver träna mer på vilket illustreras i staplar och texter. Rektorn berättar också om att de obligatoriska bedömningsstöden

¹¹ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, <https://www.skolinspektionen.se/sv/Beslut-och-rapporter/>. Skolenkäten besvarades av pedagogisk personal. Indexvärdet går från 1-10 och ett högt indexvärde motsvarar en positiv uppfattning om påståendet. På påståendena om betygsättning svarar den pedagogiska personalen: *På den här skolan är det tydligt hur bedömningen av elevernas kunskapsutveckling ska gå till* med indexvärdet 5,4 (att jämföra med riket 7,3). *Jag får det stöd jag behöver för att göra likvärdiga bedömningar av elevernas kunskapsutveckling* med indexvärdet 6,3 (att jämföra med 7,2 i riket). *På den här skolan samarbetar vi lärare kring bedömning av elevernas kunskaper* med indexvärdet 5,9 (att jämföra med 7,3 i riket).

används, han är däremot osäker kring användandet av övriga nationella bedömningsstöd. När det gäller diskussioner kring bedömning och värdeord så berättar rektorn att det inte sker på skolnivå, men på arbetslagsnivå. Rektorn kan dock inte säga att det styrs från ledningen att sådana diskussioner ska föras och om de faktiskt sker.

Eftersom rektorn i begränsad utsträckning ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar och sin betygssättning för likvärdighet bedömer Skolinspektionen att rektorn behöver utveckla detta arbete. Detta beskrivs mer utförligt nedan under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Rektorns analys av betygssättningen behöver förbättras

Granskningen visar att rektorn i låg utsträckning följer upp och analyserar lärarnas bedömning och betygssättning i syfte att säkerställa att den är likvärdig. Granskningen visar att elevernas kunskapsutveckling följs upp med ett ensidigt fokus på om eleverna når kraven som minst ska uppnås men inte avseende de högre betygsstegen. Granskningen visar också att rektorns möjlighet att följa upp och analysera elevernas resultat och omdömen begränsas av att alla lärare inte använder den gemensamma plattformen som skolan har för att dokumentera sina bedömningar. Flera lärare uppger att de endast bedömer elevernas kunskapsutveckling i form av godtagbara och icke godtagbara kunskaper. En lärare förklarar det med att "det är farligt att skriva för mycket om vad de presterat för att då låser sig eleverna". Lärare berättar också att rektorn inte känner till hur de gör sina bedömningar och att de är tveksamma till om han läst det som de registrerat i det gemensamma systemet. Lärare berättar att den enda gången de behöver motivera betygssättningen är i de fall de sätter ett F på en elev. När de avser att sätta ett F på en elev berättar lärarna att de behöver diskutera underlaget med en kollega eller med rektorn. Rektorn berättar att de skillnader i betygssättning som varit uppe för diskussion har avsett just betygsstegen E och F som är de betygssteg de har störst fokus på.

Skolinspektionen bedömer mot bakgrund av detta att det finns ett utvecklingsbehov gällande rektorns analys av eventuella avvikelser i lärarnas bedömning och betygssättning, vilket beskrivs mer utförligt nedan under avsnittet "Identifierat utvecklingsområde".

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar fungerande forum för att främja likvärdig bedömning på skolan.
- Att rektorn följer upp lärarnas arbete med betyg och bedömningar och undersöka om det finns omotiverade avvikelser.

Granskningen visar att rektorn behöver säkerställa att lärare har förutsättningar att göra likvärdiga bedömningar. Granskningen visar att rektorn ger vissa, men inte tillräckliga, förutsättningar för att lärarna regelbundet ska kunna samverka med varandra när de gör sina bedömningar av elevernas måluppfyllelse. Vid tidpunkten för granskningen finns endast ett arbetslag som arbetar gemensamt med bedömning av sina elever.

Av skollagen¹² framgår att rektorn ansvarar för att betygen sätts i enlighet med lag och andra författningar. I Skolverkets allmänna råd med kommentarer anges att lärares samsyn har stor betydelse för arbetet med rättvisande och likvärdiga betyg¹³.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ser till att alla lärare ges möjlighet att diskutera och analysera hur de bedömer elevernas kunskaper. Lärare behöver ges möjlighet till såväl generell som ämnesspecifik och konkret samverkan i bedömningsfrågor. Möjligheten att samverka behöver också finnas såväl på skolan som med lärare på andra skolor, då det senare kan bidra till att bedömningen blir mer tillförlitlig och inte låter sig påverkas av till exempel lokala "traditioner" eller bedömningskulturer. I arbetet med att utforma fungerande forum för sambedömning kan rektorn med fördel ha i åtanke att forskningen visar att det finns ett antal faktorer som gynnar god sambedömning. En sådan faktor är att lärarna vid sambedömningstillfället diskuterar konkreta elevexempel som representerar en stor bredd av prestationer och elever med olika bakgrund.

¹² 3 kap. 14§ skollagen (2010:800).

¹³ Skolverket (2018). Betyg och betygssättning. Skolverkets allmänna råd. Stockholm: Fritzes. s. 21–24

En annan sådan faktor är att själva sambedömningstillfället är tydligt strukturerat i form av att det exempelvis sker vid en bestämd tidpunkt och präglas av ett tydligt ledarskap och en tydlig arbetsgång. Ytterligare en faktor som gynnar sambedömning är att se till att alla i gruppen får komma till tals och att avvikande uppfattningar ses som en tillgång snarare än som ett hinder¹⁴.

Granskningen visar att rektorn behöver följa upp lärarnas samlade bedömningar och resultat på nationella prov i syfte att undersöka om det förekommer omotiverade avvikelser i bedömningen inom skolenheten och vid behov besluta om åtgärder för att komma tillrätta med dem.

Enligt skollagen¹⁵ ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med lag och författning. Skolinspektionens rapport om likvärdighet och kvalitet i skolors betygssättning,¹⁶ visar att rektorer behöver ta ett större ansvar för bland annat arbetet med utvärdering och analys av bedömning och betygssättning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn utformar och implementerar fungerande rutiner för att kunna bedriva ett sådant systematiskt utvecklingsarbete som krävs för att ständigt driva skolans bedömningsarbete mot ökad likvärdighet. Skolinspektionen vill i sammanhanget framhålla att det hos rektorn ligger ett ansvar för att de bedömningar som görs av elevernas kunskapsutveckling och resultat är likvärdiga, det vill säga att elevernas kunskapsutveckling är bedömda på samma grunder och att bedömningarna utgår från kunskapskraven.

¹⁴ Skolverket (2014) Stödmaterial, Sambedömning i skolan – exempel och forskning, s. 15

¹⁵ 3 kap. 14§ skollagen (2010:800).

¹⁶ Skolinspektionen (rapport 2014:8) Uppenbara risker för felaktiga betyg: En kort rapport om likvärdighet och kvalitet i skolors betygssättning.

För att veta det behöver rektorn analysera bedömningar utifrån skillnader och variationer mellan årskurser, klasser, kön och i förhållande till nationella prov i de årskurser där dessa genomförs, och tillsammans med lärarna diskutera de skillnader som förefaller omotiverade.

På Skolinspektionens vägnar

X Anne-Charlotte Ramsthaler

Beslutsfattare
Signerat av: Anne-Charlotte Ramsthaler

X Henrik Fredriksson

Föredragande
Signerat av: Henrik Fredriksson

I handläggningen av ärendet har även utredarna Linda Wolf, Mari Isacson och Johan Westerling Kalla medverkat

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- 8 lektionsobservationer
- 3 gruppintervjuer med elever
- 2 gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan samt den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:
www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 26 november 2019 och den 27 november 2019. Besöket genomfördes av Henrik Fredriksson och Linda Wolf.

Odenskolan är en kommunal grundskola belägen i Odensbacken i Örebro kommun. Verksamheten omfattar förskoleklass och årskurserna 1-9. Huvudman för skolan är Örebro kommun. Vid granskningstillfället är 313 elever inskrivna på skolan.